

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1259-5222/7256
Konu : Yazılı soru önergesi

22/01/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/15781
GK 12

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 06/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1490935 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15781 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1259-silinmesin
Konu : Yazılı soru önergesi

22/01/2025

Sayın Sezai TEMELLİ
Muş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15781 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılğan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılğan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılğan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "<https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/>" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Çocukların cinsel istismarı" kenar başlıklı 103. maddesi uyarınca Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr/>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IV- A) Mardin Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 19/09/2024 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olaya ilişkin olarak başlatılan 3 ayrı soruşturma neticesinde kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği,

B) Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 23/09/2024 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen diğer olaya ilişkin olarak başlatılan soruşturmanın devam ettiği,

Bildirilmiştir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

V- Hâkimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğiyle yapılan yazışmaya verilen 21/10/2024 tarihli cevapta; Kurul Meslek İçi Eğitim Bürosu kayıtlarının tetkikinde, "Çocuk İhmal ve İstismarının Yasal Mevzuatı", "Çocuk İhmal ve İstismarının Önlenmesi", "İstismar Mağduru Çocukla İlgili Soruşturma Süreci", "Çocukların Adalete Erişimi", "Mülteci ve Refakatsiz Çocukların Adalete Erişimi", "Çocuk İstismarının Nedenleri ve Koruyucu Önlemler", "5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve Uygulamaları" ve "Çocukların Şiddetten Korunması" konulu eğitimler başta olmak üzere çocuk istismarı davalarında mağdurların korunması ve adalete erişimlerinin sağlanması konularında, 11/02/2015 ilâ 03/10/2024 tarihleri arasında 865 hâkim ve Cumhuriyet savcısına eğitim verildiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

